

למעלה מחנה אחר. ועל זה אמר דוד, לך לבדך חטאתי. לבדך ולא לאחר. שהוא היה אותו החטא שחטא אליו. וזהו בדבר אורייה, וזהו בחרב בני עמון.

כתוב, פי ה' עיניו משטטות בכל הארץ, אלו הנקבות. וכתוב, (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים, אלו הזכרים. והרי הם ידועים. דוד אמר (תהלים נא) והרע בעיניך עשיתי. בעיניך? לפני עיניך היה צריך להיות! אלא מה זה בעיניך? אמר דוד, באותו מקום שחטאתי, בעיניך היה. שהייתי יודע שהרי עיניך היו זמינים ועומדים לפני ולא החשבתי אותם, הרי החטא שחטאתי ועשיתי, באיזה מקום היה? בעיניך.

למען תצדק בדברך תזכה בשפטך, ולא יהיה לי פתחון פה לומר לפניך. בא וראה, כל אמן כשמדבר, הוא מדבר באמנותו. דוד היה בדתן המלך, ואף על גב שהיה בצער, כיון שהיה לפני המלך, שב לבדחנותו כמו שהיה כדי לבדח את המלך.

אמר, רבון העולם, אני אמרתי (שם כו) בחנני ה' ונסני, ואתה אמרת שלא אוכל לעמד בנסיוןך. הרי חטאתי למען תצדק בדברך ויהיה דברך אמת, שאלמלא לא חטאתי, יהיה דברי אמת, ויהיה דברך בריקנות. עכשו שחטאתי, כדי שיהיה דברך אמת, נתתי מקום לצדק דברך, לכן עשיתי, למען תצדק בדברך תזכה בשפטך. חזר דוד לאמנותו ואמר תוף צערו דברי בדתנות למלך.

שנינו, דוד לא היה ראוי לאותו המעשה, שהרי הוא אמר, (שם קט) ולבי חלל בקרבי (נקוד חלל, שפבר היה

דא, פגים לעילא משריתא אחרא. ועל דא אמר דוד, (תהלים נא) לך לבדך חטאתי. לבדך, ולא לאחרא. דא הוה ההוא חובה דחב לגביה. ודא הוא בדבר אורייה. ודא הוא בחרב בני עמון.

בתיב, (דברי הימים ב טז) פי יי' עיניו משטטות בכל הארץ, אלין נוקבין. וכתוב (זכריה ד) עיני יי' המה משוטטים, אלין דכורין, והא ידיען אינון. דוד אמר (תהלים נא) והרע בעיניך עשיתי. בעיניך, לפני עיניך מיבעי ליה. אלא מאי בעיניך, אמר דוד, ביהוה אתר דחבנא, בעיניך הוה. דהוינא ידע, דהא עיניך הוו זמינין, וקיימין קמאי, ולא חשבנא לון, הרי חובא דחבנא, ועבדנא, פאן אתר הוה, בעיניך.

למען תצדק בדברך תזכה בשפטך, ולא יהא לי פתחון פה למימר קמך. תא חזי, פל אומנא, פד מליל, באומנתיה מליל. דוד בדיחא דמלפא הוה, ואף על גב דהוה בצערא, כיון דהוה קמי מלפא, תב לבדיחותיה, פמה דהוה, בגין לבדחא למלפא.

אמר, מארי דעלמא, אנא אמינא, (תהלים כו) בחנני יי' ונסני, ואת אמרת דלא איכול לקיימא בנסיוןך. הא חבנא, למען תצדק בדברך, ויהא מילך קשוט, דאלמלא לא חבנא, יהא מלה דילי קשוט, ויהא מילך בריקניא, השתא דחבנא, בגין דלהוי מילך קשוט, יהיבנא אתר לצדקא מילך, בגין פך עבידנא, למען תצדק בדברך תזכה בשפטך. אהדר דוד לאומנותיה, ואמר גו צעריה מלין דבדיחותא למלפא.

תנינן, לאו דוד אתחזי להווא עובדא, דהא איהו אמר, (תהלים קט) ולבי חלל